

Reviji na pot

Vinko Logaj

Direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo

V tokratni številki revije Vodenje v izobraževanju izpostavljamo prispevke, ki iz več zornih kotov osvetlijo pomen vodenja s sodelovanjem in povezovanjem različnih deležnikov v notranjem in zunanjem okolju vzgojno-izobraževalnega zavoda. Pri tem so izpostavljene vloga ravnatelja in njegove ključne aktivnosti, ki prispevajo k oblikovanju oziroma preoblikovanju učnega okolja za doseganje višje kakovosti učenja in poučevanja. Raziskave na področju vodenja kažejo, da je učinkovitost vzgojno-izobraževalnih zavodov v sodobni družbi vedno bolj odvisna od vodenja, ki pa ne temelji zgolj na enem vodju. Novi modeli vodenja temeljijo na sodelovanju in mreženju ravnatelja s številnimi drugimi vodji ter deležniki v ožjem in širšem okolju, ki s povezovanjem prispevajo k razvoju učeče se skupnosti. V reviji sta v prispevku Lee Avguštin in Sanje Otto posebej izpostavljena vloga in karierni razvoj pomočnika ravnatelja. Avtorici Monika Mithans in Milena Ivanuš Grmek pa v prispevku prikazujeta sodelovanje specialnega pedagoga z vodstvom na različnih šolah. Pomen mreženja pri razvijanju (pred)opismenjevalnih spretnosti predstavlja avtorica Katarina Grom.

Pri vodenju pogosto izpostavljamo vodenje za učenje. Na tem področju je najpomembnejše spremljanje in usmerjanje učiteljevega dela. To pa ne zajema le neposrednega spremljanja dela učiteljev v razredu, temveč številne procese in dejavnosti, ki potekajo v vzgojno-izobraževalnem zavodu in izven njega. V zakonodaji so sicer opredeljene nekatere naloge, ki so neposredno povezane s pedagoškim vodenjem, vendar ravnatelj s svojim delovanjem, z načinom komunikacije, s sodelovanjem in s povezovanjem posredno vpliva na klimo in kulturo ter s tem na odnose in kulturo učenja. O vlogi hospitacij v pedagoškem vodenju ravnateljev v svojem prispevku govori Vesna Lešnik. Vloga vodje pri doseganju pozitivne klime pa je predstavljena v prispevku Claudie Rabuza, Vilija Kotnika, Natalie Gorenc in Boštjana Kališnika.

V reviji predstavljeni primeri povezovanja in mreženja v šolah imajo nekaj pomembnih skupnih poudarkov in značilnosti. Pri obravnavi različnih primerov so izpostavljeni odnosi med deležni-

ki. Zlasti je izpostavljen pomen medsebojnega zaupanja in podpore ter angažiranost ravnatelja.

Področja, ki so jih avtorji prispevkov raziskovali, in njihove ugotovitve, bralcu nakazujejo pomen in potrebo po kompetenčni usposobljenosti ravnatelja, po globljem poznavanju temeljnih ciljev šole ali vrtca ter poznavanju in razumevanju sodobnih konceptualnih pristopov. Posredno so v prispevkih izpostavljeni: formativni pristop, uresničevanje inkluzivne paradigme, oblikovanje varnega in spodbudnega učnega okolja ter trajnostno vodenje. Našteti pristopi se oddaljujejo od tradicionalnih oblik učenja in poučevanja. Zato je ključnega pomena, da ravnatelj sam verjame v tisto, v kar prepričuje in za kar navdušuje svoje sodelavce. Da pri tem ravna modro in preudarno, da je občutljiv – čuti sodelavce. To je ena od največjih »mojstrov in« vodenja in jamstvo za razvoj sodelovalne kulture. V tem kontekstu je pomenljiv zapis avtorja Borisa Zupančiča v prispevku »Zgodbi dveh šol – majhne in velike«: »Vodja mora imeti načrt v glavi in srcu in pri tem ga mora voditi občutek, da dela prav in dobro. In posluša naj sebe in svoj notranji glas, pa karkoli že to je.«

Prijetno branje vam želim.

■ **Dr. Vinko Logaj** je direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. *vinko.logaj@zrss.si*